

IHE MERE ANYANWỤ JI LAA AZỤ

2 Ndi Eze 20:1-18; 2 Ihe Emere 32:26, 31-33.

IHEÒMỤMỤ 345

Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN’ISI: “Anuwom ekpere-gi, ahuwom anya-miri-gi: le, M’nēme ka aru-gi di ike” (2 Ndi Eze 20:5).

Otù Ozi

Hezekiaia natara ozi dị iche. Ọ bụ Aisaia, onye amụma nke Jehova wetara ozi ahụ. Ozi ahụ sitere n’ebe Chineke nọ. Hezekiaia naariaoria mgbe Aisaia jere hụ ya. Mgbe Hezekiaia nuru ozi ahụ o chighariri iru ya chee mgbidi iru, wee kwaaakwa kpee kwa ekpere. Gini bụ ụdị ozi puru imetuta eze riinne otu a?

Okwu Jehova ruru Hezekiaia nti bu, “Nye ulo-gi iwu,” n’ihi na o gaje inwanwu. Otutu mmadu adighiamata mgbe ha gaanwu. O buru na Onyenwe anyi nọọdu ibia, onwu bu ihe mmadu niile gaagabiga. Baijul naasi “o bu kwa ihe edebeworo madu ka ha nwua anwu nani otu mgbe, ma mgbe nka gasiri ikpe eso ya” (Ndi Hibru 9:27). Ebe o bu na anyi amataghi mgbe Onyenwe anyi gaabia maobu mgbe anyi gaanwu, o kwesiri ka anyi debe ulo anyi na ndu anyi n’usoro mgbe niile.

I chere na i gaan na njikere izute Jisọs o buru na i kpacharawo anya rapu ikwuputa maobu riu mgbaghara nke mmehie gi? I gaacho iji ndu nke juputara na mmehie na eguzogideghi na mkwa niile i kwere wee zute Jisọs? O gaadi Onyenwe anyi utu ka ndu anyi buru ihe edoziri ka anyi debe kwa ya otu ahụ.

Ekpere

Tupu Hezekiaia akpo ndioru ya inye ha iwu ikpezu na ikwu ihe niile o choro, o chighariri iru ya chee mgbidi iru kpee kwa ekpere. Anyi naecheta na Ehab dinara n’ihendina ya chigharia iru ya (I Ndi Eze 21:4). Ehab gbaruru iru o righi kwa nri. Obi atoghi ya utu n’ihi na o nwetaghi ihe o choro. Ma Hezekiaia chighariri che mgbidi iru ka o wee chefue ndiozo niile nọ n’ulo ahu wee nodu naani ya n’ekpere. Otuka ahụ taa anyi puru imechi nti na anya anyi puo n’ebe ihe niile di anyi gburugburu nọ wee che echiche banyere Jisọs, ekpere Ya, naani anyi na Ya ewee nodu. N’oge mkpa, otutu NdiKraist ekupuwo ume ekpere mgbe ohere naadighi igbu ikpere n’ala. N’ebe olu, n’ebe igwuegwu, na ebe ndiozo gbara ha gburugburu, otutu NdiKraist amutawo ino naani ha na Onyenwe anyi ka ha naekpeekpere nime obi ha.

Mgbe o natasiri ozi ahụ, ihe mbu Hezekiaia mere bu ikpeekpere. O buru na ozi di otu a abjara ufodu mmadu, ha nwereike choo ibuuzo si ndienyi ha niile nodu mma, maobu guo ego ha, maobu dozie uzọ ha, maobu riu ufodu ariri ikpezu ha. Hezekiaia kpereekpere. Naarughika Hezekiaia naekpeekpere otutu ugbu n’ihi na o huru Onyenwe anyi n’anya. Ihe o huru n’anya buru uzọ bata n’obi ya. O buru na anyi huru Onyenwe anyi n’anya, anyi gaecheta ikpeekpere tupu ihe niile ozu. OnyeKraist naekpeekpere mgbe o tetara n’ura n’ututu; ihe ikpezu o naeme n’abal bu ikpeekpere; o naekpeekpere tupu ya erienri, tupu ya aluolu, na tupu ya egwuegwu. OnyeKraist naekpeekpere banyere nsogbu maobu iheutu daputara ya n’ubochi. O dighi mkpa na ekpere niile a gaabu nke etiri mkpu, kama ha nwere ike isite n’obi anyi nappu nwayo nwayo.

Icheta

Gini ka Hezekiaia kwuru n’ekpere ya? O gwara Chineke ka O cheta otu ya jeharioro n’iru Ya. Hezekiaia matara na Chineke naahu omume anyi niile. Mgbe ufodu ndienyi anyi, ndi muru anyi, na ndi nkuzi adighi ahụ maobu mata ihe anyi meworo, ma Chineke naahu naamata kwa. Ufodu mmadu gaacho ka Chineke chefue ihe ha meworo. Hezekiaia rioro Chineke ka O cheta ha. O sighi ka echeta otu ya mesoworo ezinaulo ya maobu ndi agbataobi ya maobu ndi jiro ya. O tikughi Chineke ka o debe kwa ndu ya nwa oge. O siri, JEHOVA, biko, cheta otu m’jeharioro n’iru Gi n’ezi-okwu na n’obi zuru oku, o bu kwa ihe di nma n’anya-Gi ka m’meworo.”

Mgbe Hezekiaia kpesiriękperere, ọ kwara ąkwá dį ilu. Ọ bú nwaokorọbia, o rubeghi iri arọanọ (40). Jehova emewo ka o nwee ọgan'iru na ndu ya, ọchichi ya dį kwa mma. Náarughjuka Hezekiaia kwara ąkwá n'ihia na ọ gaachọ inogide kwa nwa oge ka o wee luọlu kariya nye ndi ya nye kwa Chineke ya.

Ozi Ezighachiri

Tupu Aisaia Onyeamuma apuo site n'obi eze Onyenwe anyi gwara ya ka ọ laghachikwuru Hezekiaia zie ya ozi ozo. N'oge a Jehova gwara Aisaia ka ọ gwa Hezekiaia na Ya gatukwasị arọ iri na ise ná ndu ya. Aisaia chighariri ngwangwa wee zie ozi nke Onyenwe anyi ziri ya. Ufodu mmadu garaala azu izi ozi nke abuo ahụ ebe ọ bú na nke mbu agaghimezu. Dika Jona onye agwara ka ọ kposaa okwu megide Nineve! Ọ siri, "Ọ fodu ọgu ubochi abua, ewe kwatue Nineve" (Jona 3:4). Ma akwatughi Nineve n'ihia na ndi ahụ wedara onwe-ha ala, tikue Chineke, chęgharia kwa. "O we jo Jona njo nke-uku" mgbe ihe ahụ o kwuru námezughi. O nweghi ihun'anya n'ebe mkpurubi ndi bi na Nineve no bú ndi agaraebibi ọ buru na ha ekpeghiekperere.

Ọzizá

Mgbe Hezekiaia kpereekperere, Jehova siri, "Anuwom ekpere-gi, ahuwom anya-miri-gi: le, M'neme ka aru-gi di ike." Nke a bú ọzizá nke ekpere ya. Hezekiaia natara kariya ka ọ rioro. Ewezuga ogwugwo nke aru ya, ekwere Hezekiaia mkwa nnaputa site n'aka eze Asiria, na nchebu nke obodo ahụ. N'ihia na Hezekiaia kpereekperere, ọ puru inwe olileanya ogwugwo site n'oria ya, naarọ atukwasiri ná ndu ya, na udo n'ebe onyeiro ya no.

Ekpere naagbanwere anyi ihe taa dika o meere Hezekiaia. Ihe mere Hezekiaia n'anaru pukwara ime nime mmu. Nime Baijul anyi naagu na "nkpuru-obi ahu nke nemehie, ya onwe-ya ganwu" (Ezekiel 18:20), na "ugwo-olu nke nmehie bu onwu" (Ndi Rom 6:23). Ya mere ndi anaazoputabeghi "no n'onwu site na ndahie nile unu na nmehie nile unu" (Ndi Efesos 2:1), ha gaefu kwa ebighiebi. Ma onye anaazoputabeghi nwereike ikpeekperere, onodu ha n'ebe Chineke no gaagbanwe kwa. Ogwugwo diri mkpurubi nke oria mmehie naaria. Otutu ngozi ka apuru itukwasiri ha ná ndu ha, ha na Onyenwe anyi na ndi Ya gaano kwa ebighiebi. Ekpere o gbanwewo ihe o bua ná ndu gi, n'anaru maobu nime mmu?

Irubeisi

Aisaia nyere iwu ka eweta mbadamba fig, nke eweere tukwasị n'elu iheofifi Hezekiaia. Hezekiaia natara ogwugwo n'ihia na o rubereisi n'okwu onyeamuma nke Jehova. Mgbe niile ka Chineke naachọ okwukwe na nrubeisi n'aka anyi. Mgbe ufodu Chineke naachọ ka anyi mee otu ihe iji gosiputa okwukwe anyi n'ebe Ọ no. Enwere ufodu ihendeputa na Baijul ebe Onyenwe anyi chorọ ka mmadu gosiputa okwukwe ya site n'irubeisi tupu agwo oria ya. Jisọs siri nwoke ahụ aka ya kpönwuruakponwu "Setipu aka-gi." Ka nwoke ahụ mere otu ahụ, ewee mee ka aka ya "di ka ọ di mbu" (Mak 3:5). Otú nwoke akuku aru ya nwuranwu ka agwara ka o bilie jehari kwa. Nwoke ahụ wee "bilie, la n'ulo-ya" (Matu 9:7). Agwo ọ ya!

Ndi ekpenta iri ka enyere ndumodu ka ha jee gosi ndi nchaja onweya, nke di dika Iwu si di (Levitikos 14:2). "O we rue, mgbe ha naga, na emere ka aru ha di ocha" (Luk 17:14). Jisọs gwara otu nwoke kpuruisi si "je sa miri n'odo-miri nta nke Sailoam." N'otu uzọ nke anyi naapughi ikowa o jeruru n'odommiri nta Sailoam. O jere "sa miri, bia kwa nahu uzọ" (Jon 9:7).

N'otu uzọ maobu n'uzọ ozo anyi aghghi igosiputa okwukwe anyi nwere na Jisọs. Ọ siri: "Ihe nile, ka ha ra, bu nke unu neke n'ekpere riọ kwa, kwenu na unu anatawo ha, ha gadi unu" (Mak 11:24). Otú a site n'irubere Chineke isi na okwukwe nime Ya, anyi puru inata ọzizá nye ekpere anyi.

Ihe iribaama Di Icheiche

Mgbe Hezekiaia kpereekperere rubekwara onyeamuma isi, enyere ya iheama na Chineke gaagwo ya. Anyanwu wee laa azu nzokwu iri. Hezekiaia siri na ọ gaabu ihe "di nfe" ka anyanwu gaa n'iru nzokwu iri wee daa ososo. Nke kasi, kariya inye Chineke otuto, umummadu gaagbali inye ya nkowa - na igweoji ekpuchiwo anyanwu, na obu na iru eluigwe mere ka ọ di ka ọ lawo. Ufodu mmadu naecheputa ihe ufodu puru iche iji kowaa olu nke Chineke kama ikwere na Chineke naalolu iribaama.

Náarughìkà ndị nọ n'ụlọ Hezekaiia guzoro n'akụkụ nrigo náele ya ka Aisaia naekpeepere. Chineke zara! Onyonyo nọ n'elu ebe nrigo Ehaz bụ na Hezekaiia wee laa azụ nzọkụwụ iri. N'ezie anyanwụ lara azụ nkeji iri anọ wee malite kwa ịga otú ọ naaga!

Chineke luru ọlụ iribaàmà ọzọ site n'igwọ Hezekaiia site n'orja gaabuworị nke jọgburu onweya. Ọ fọdurụ ntakiri ka ọ nwụọ. ma nime náání ubochi atọ o nweeike ijé n'ulonzuko!

Otuto Nye Chineke

Mgbe arụ dīsiri Hezekaiia ike, o dere abụ inye Chineke ekele. O kwuru banyere orja ya na ya kpokukwara Onyenwe anyi. Hezekaiia siri: “Gini ka m'gēkwu? Ọ gwaram okwu, Ya onweya me-kwara ya” (Aisaia 38:15). Ihe o kwuru putara na ọ bughị náání na Chineke kwere mkwà kama Chineke emezuwo kwa mkwà ahụ.

Ọtutu mkwà diri anyi na Baijul taa. Mgbe anyi kweere, rube kwa isi, Chineke gaemezu mkwà niile ahụ nime ndu anyi. Chineke kwere Abraham mkwà nke anaapughị ime n'ebe mmadu nọ, na ihe olileanya náadighi na ya. Ma Abraham kweere Chineke. “O jigh kwa ekwegh-ekwe nwe obi abua n'ebe nkwa Chineke di, kama ejiri okwukwe-ya me ka ọ nwe ike, ọ nēnye kwa Chineke otuto, nekuzu kwa na ihe Ọ kwere ná nkwa, Ọ puru ime kwa” (Ndi Rom 4:20, 21).

Hezekaiia nyere Chineke otuto na Ọ naputara ndu ya. O nyere Chineke ekele n'ih i ogwugwo ahụ. Hezekaiia siri: “N'ih na ala-mo adigh-ekele Gi, dika m'si eme ta” (Aisaia 38:18, 19). Hezekaiia dere obuna abụ ufodu nke ekele na otuto nye Chineke nke eji efèòfùfè, “ubọ-akwaram nile ka ayi ganakpo ubochi nile nke ndu-ayi n'ulo JEHOVA” (Aisaia 38:20).

Otu Ule

Mgbe Onyenwe anyi mere ka anyanwụ laa azụ nkeji iriano, ala niile matara na ihe náadighime mbu emewo. Mgbe náadighi anya okwu gbasara gburugburu “banyere ihe-ebube nke mere n'ala.” Eze nke obodo di anya bu Babilon zigara Hezekaiia ndiozi na onyinye. N'oge a Chineke rapuru Hezekaiia “inwa ya, ka O we mara ihe nile di n'obi ya” (2 Ihe Emere 32:31). Hezekaiia anwaputawo Chineke, ugbo a Chineke naanwaputa Hezekaiia.

Ndiji nke Babilon wee wetara Hezekaiia onyinye, akwukwozi na oziekeleye. Hezekaiia choro okwu ireto nke otuto na iheebube. Ọ tukwasiri ndiuko ahụ obi. Ha niile wee soro jeharja n'obi eze niile, hu akụ niile nke ọlacha na ọlacho, na nkume di okonụ. Hezekaiia mere ka ha banye n'ebe ọ naedebe iheagha niile ha ji chere onweha. O nweghi kwa iheagha ọ bu ọzọ zoroego ugbo a n'ih na o meghewo ulo ya nye ndi agbataobi ya. Ha wee jezue n'ala ahụ niile, Hezekaiia naanyaisi naegosi ha akunaaba ya niile, naagbali ime ihe gaato ndi Babilon ahụ uto.

Ihengosi efu ahụ Hezekaiia mere atoghi Chineke uto. Ọ putara ihè na o nyere onweya otuto o nyeghi Chineke otuto n'ih ogan'iru ya. “Ọ bugh dika nmeso emesoro ya ka Hezekaiia nyeghachiri; n'ih na obi-ya di elu” (2 Ihe Emere 32:25). N'oge onwunwa, Hezekaiia dara n'ih na o nyeghi Chineke otuto na mbulielu.

Iwe Chineke

Ezigaara Hezekaiia Aisaia Onyeamuma ọzọ. Hezekaiia kweere na ndikom Babilon ahwo ihe niile di n'ulo ya, na ọ dighi kwa ihe ọ bu n'akụ ya niile nke ya naegosihi ha. Aisaia kwuru okwu nke Onyenwe anyi: “Ihe nile di n'ulo-gi, ... agburu ha je Babilon n'ih na ọ tukwasiwu ndikom ndia obi karia Chineke.

Mgbe Hezekaiia wedara onweya site na mpako nke obi ya, Chineke wezugara ikpe ahụ ka ọ ghara ibia n'oge ndu Hezekaiia. O kelere Chineke ekele na O nyere ya udo na eziokwu n'ubochi ya niile. Obi ya aghaghi idiwori aru ihu na ya dara n'iru Chineke n'ule elere ya, na ọ bu kwa ya gaakpata iruju nke gaadi na ndu umu ya.

Ndu anyi taa puru imetuta ndiozo -- nye ezi ihe maobu ajoihe. Site n'ibindu anyi nye Onyenwe anyi na inye Ya otuto, anyi puru ibu ndi game ka eziihe di na ndu ndiozo. Ka anyi kwee ka ihè anyi nwue n'iru mmadu, ka ha wee nwee ike ihu ọlụ oma anyi choo kwa ime otu ahụ; ka ha wee nye Chineke otuto site n'ibindu ha nye Ya!

Olee otu mmadu puru isi kwesi ntukwasioji nye Chineke n'onwunwa? Job siri: “N'ih na Ọ mawo uzọ m'naga; mgbe Ọ nwaputasilim, dika ọl-edo ka m'gputa. Nzọ-ukwu-Ya ka ukwum nējisi

ike iso; uzọ-Ya ka m'debeworo, adighm-ewezuga kwa onwem. Adighm-apu kwa n'ihe enyere n'iwu nke ebugbere-ọnu-Ya; atukọbawom okwu nile nke ọnu-Ya kari òkèm" (Job 23:10-12).

Job chọpụtara na Chineke bụ ebemgbaba nke OnyeKraist n'oge ọ bụla nke mkpà. Ọ tụtwasịrị Chineke obi n'oge ule, ọ daghị kwa. Chineke ekwewo mkwà inọnyere ndị Ya. Chineke sịrị: "Ọ gākpọkum, M'gāza kwa ya; Mu onwem gānonyere ya n'ahuhu: M'gādoputa ya, sọpuru kwa ya" (Abù Ọma 91:15). Gụọ Jeremaia 17:7, 8, ihe Chineke gaemere ndị tụtwasịrị Ya obi.

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Ònye bụ onyeamụma n'oge a?
2. Ònye bụ eze Juda?
3. Gịnị bụ ozi eze natara?
4. Gịnị ka Hezekaia mere mgbe ọ nụrụ okwu nke onyeamụma?
5. Gịnị mere eji debe Hezekaia ndụ?
6. Arọ ole ka atụtwasịrị na ndụ Hezekaia?
7. Gịnị bụ iheirịbaàmà enyere Hezekaia?
8. Kpọọ aha ọlụebube abụọ Chineke lụrụ Hezekaia.
9. Gịnị mere Hezekaia ji daa n'ule elere ya?
10. Gịnị mere n'ihì ule ahụ ọ dara?